

Sociology of Education

Explaining a Model for Teacher Educational Efficiency Evaluation Based on Total Quality Management Standards

Azhar Mohammad Ali Kazem¹ , Asghar Sharifi² *, Narges Saeidian Khorasgani³ , Saad Jwaed Kazem⁴

1. PhD Student, Department of Educational Management, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
2. Assistant Professor, Department of Educational Management, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen, Iran (Corresponding Author).
3. Associate Professor, Department of Educational Management, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
4. Professor, Department of History and Teaching Methods, University of Karbala, Karbala, Iraq.

❖ **Corresponding Author Email:** drsharifi@gmail.com

Research Paper

Abstract

Receive: 2024/09/22

Accept: 2024/11/25

Published: 2024/12/10

Keywords:

Educational efficiency, Total Quality Management (TQM), efficiency evaluation.

Purpose: This study aims to define a model for evaluating teacher educational efficiency according to the standards of Total Quality Management (TQM).

Methodology: The research method is applied in terms of its objective and qualitative in terms of data type. The target population includes all specialists and academic instructors in the field of education in the Karkh district of Iraq, who have academic knowledge and a history of publishing papers or books in educational evaluation. The sample selection was purposive, with the sample size determined according to the theoretical saturation principle at 10 individuals. The research tool used was a semi-structured interview, for which content validity was assessed using expert judgment. For reliability calculation, a few of the conducted interviews were selected as samples and coded twice within a short and specific time interval. The agreement between these codings served as the basis for calculating reliability. Through content analysis of the interviews and extraction of codes, the dimensions and components of teacher educational efficiency evaluation based on TQM standards were identified. The theoretical coding process of the data was conducted using MAXQDA version 2020 software.

Findings: The findings of the study revealed that at the end of the open coding process, 96 concepts were labeled. At the conclusion of this stage, the primary concepts were reviewed, analyzed, and categorized to identify sub-categories. Accordingly, in the axial coding phase, 32 sub-categories were extracted from the open codes. Ultimately, these sub-categories were categorized into eight principles of Total Quality Management, including customer focus, commitment of all staff, integrated system, process-oriented approach, continuous improvement, fact-based decision making, effective communication, and strategic-thinking leadership.

Conclusion: In conclusion, the proposed model for evaluating teacher educational efficiency based on Total Quality Management standards can contribute to improving educational quality and enhancing teacher performance within the educational system.

Article Cite:

Mohammad Ali Kazem A, Sharifi A, Saeidian Khorasgani N, Jwaed Kazem S. (2024). Explaining a Model for Teacher Educational Efficiency Evaluation Based on Total Quality Management Standards, *Sociology of Education*. 10(3): 136-147.

<https://doi.org/10.22034/ijes.2024.2047663.1667>

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.23221445.1401.15.1.1.0>

Creative Commons: CC BY 4.0

Detailed abstract

Purpose: Total Quality Management (TQM) is a comprehensive management philosophy that has gained attention across various sectors, including education, as a tool to enhance teaching quality and educational efficiency. Rooted in early 20th-century industrial management theories, TQM emphasizes continuous improvement, customer satisfaction, and employee involvement as essential components for achieving organizational excellence (Salies, 2014). In the educational context, TQM focuses on evaluating and improving teacher effectiveness through structured frameworks, aligning organizational goals with student needs, and fostering a participative environment between teachers and administrators (Justi et al., 2021). The application of TQM principles in education is notable due to its potential to disrupt traditional teaching and evaluation methods, addressing the unique challenges faced by educational institutions. By implementing TQM standards, schools can enhance teaching effectiveness, increase student satisfaction, and improve overall institutional performance, making TQM a critical element of modern educational reform efforts (Jasti & colleagues, 2021). Additionally, the emphasis on data-driven decision-making and continuous professional development encourages teachers to refine their teaching methods, improving educational efficiency and ultimately benefiting student learning outcomes (Maturra, 2018). However, the adoption of TQM in education has sparked debates about its compatibility with the distinctive characteristics of the educational sector compared to industrial environments. Critics argue that the direct application of TQM principles, originally designed for business management, may not fully address the complexities of educational environments and requires adapted approaches for successful implementation (Striepling, Step & McClanahan, 2019). Despite these concerns, ongoing exploration into TQM in education highlights its relevance and adaptability in efforts to improve quality that meets evolving student and societal needs. Education, as the most foundational and significant entity for shaping the future of any country, relies heavily on the quality of its educational institutions. In the educational domain, due to its spiritual and educational goals, teachers are considered the most influential factors in education (Asgariyan, 2017). Therefore, one of the major issues in educational institutions, given the extensive human resource base, especially teachers, is their educational efficiency. Teacher educational efficiency evaluation is conducted to achieve objectives such as motivating teachers, identifying educational needs, providing necessary feedback to teachers, promotions, transfers, controlling ranks, and identifying weaknesses and deficiencies in their performance to enable teachers, upon starting their work in schools, to be aware of their positions and performance as aligned with the goals outlined in the foundational document of education and the national curriculum, as well as improving their performance (Naziri et al., 2018). TQM concepts, similar to those in industry, services, and commerce, are also suitable for the educational system. Considering the need for schools to respond to social, political, economic, and cultural changes, TQM is a method that can bring about this transformation in education. TQM principles can be applied at various levels in schools (Shirbegi et al., 2015). The implementation of TQM in an educational organization like a school within a defined framework helps managers to carry out its procedural steps through stage-by-stage and continuous evaluations (Nasim et al., 2020). Despite the benefits of TQM, skepticism regarding its application in education due to its origins in business management exists. Critics argue that the unique challenges and dynamics of educational institutions require tailored approaches instead of direct transfers of industrial models (Liu et al., 2023). However, as educational institutions continue to explore TQM frameworks, the focus remains on overcoming implementation barriers and adapting its principles to meet the specific needs of educational environments. In this context, the present study seeks to address the question of what model can be proposed for evaluating teacher educational efficiency at the secondary stage based on Total Quality Management standards in the Karkh province?

Methodology: This study is applied in nature and qualitative in its data collection approach. The target population includes all specialists and faculty members in educational sciences within Karbala province, Iraq, who possess three main characteristics: 1) academic knowledge in the area of educational efficiency, 2) university faculty membership, and 3) a history of publishing articles or books in the field of educational efficiency and evaluation. The sample was selected purposively, with the sample size determined according to theoretical saturation principles during the research process. Data collection continued until no new or repetitive data emerged, indicating theoretical saturation, which occurred after the eighth interview. However, interviews continued until the tenth to ensure

complete theoretical saturation. The data analysis employed a grounded theory approach, identifying core concepts and categories from interview texts and documents. Open and axial coding were used to operationalize the data, categorizing the concepts into broader themes. To ensure the validity of the data collection tools, experts in the field of educational sciences evaluated the clarity, content, and comprehensiveness of the interview protocol. Reliability was assessed using the test-retest method, where three interviews were selected and each was coded twice over a 10-day period. The reliability of the coding process was 83%, which exceeds the acceptable threshold of 60%, demonstrating the suitability of the analysis for this study.

Findings: The findings of the study revealed that at the end of the open coding process, 96 concepts were labeled. At the conclusion of this stage, the primary concepts were reviewed, analyzed, and categorized to identify sub-categories. Accordingly, in the axial coding phase, 32 sub-categories were extracted from the open codes. Ultimately, these sub-categories were categorized into eight principles of Total Quality Management, including customer focus, commitment of all staff, integrated system, process-oriented approach, continuous improvement, fact-based decision making, effective communication, and strategic-thinking leadership.

Conclusion: The discussion centers on the application of Total Quality Management (TQM) principles in evaluating the effectiveness of teachers in educational settings. TQM offers a structured framework for assessing and enhancing teaching quality through continuous improvement, customer satisfaction, and employee involvement. The study aligns with TQM principles by categorizing evaluation indicators based on eight principles: customer focus, total staff commitment, integrated system, process orientation, continuous improvement, reality-based decision-making, effective communication, and strategic thinking and leadership. Literature supports TQM's role in improving educational efficiency and teacher performance, emphasizing its impact on school satisfaction and creating supportive work environments. However, challenges such as inadequate infrastructure and insufficient teacher training can hinder TQM's effectiveness in education. Therefore, the study suggests that schools adopt comprehensive evaluation models, competency-based assessments, data-driven approaches, and stakeholder engagement to enhance educational efficiency and meet TQM standards. These strategies can help overcome systemic challenges and lead to improved educational outcomes.

جامعه شناسی آموزش و پرورش

تبیین مدل ارزیابی کارآیی آموزشی معلمان بر اساس استانداردهای مدیریت کیفیت فراگیر

ازهار محمدعلی کاظم^۱ (id)، اصغر شریفی^۲ (id)*، نرگس سعیدیان خوراسگانی^۳ (id)، سعد جوید کاظم^۴ (id)

۱. دانشجوی دکتری، گروه مدیریت آموزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

۲. استادیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران (نویسنده مسئول).

۳. دانشیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

۴. استاد، گروه برنامه‌های درسی تاریخ و روش‌های تدریس، دانشگاه کربلا، کربلا، عراق.

✉ ایمیل نویسنده مسئول: drsharifi@gmail.com

مقاله تحقیقاتی

چکیده

هدف: این تحقیق با هدف تبیین مدل ارزیابی کارآیی آموزشی معلمان با توجه به استانداردهای مدیریت کیفیت فراگیر انجام شده است.

روش‌شناسی: روش تحقیق از نظر هدف کاربردی و از نظر نوع داده‌ها کیفی است. جامعه هدف شامل کلیه متخصصان و اساتید تعلیم و تربیت دانشگاهی در استان کرمانی عراق بودند که دارای دانش آکادمیک در حوزه مربوطه و سابقه انتشار مقاله یا کتاب در زمینه ارزیابی آموزشی می‌باشند. انتخاب نمونه‌ها به صورت هدفمند صورت گرفته است و حجم نمونه نیز طبق اصل اشباع نظری ۱۰ نفر تعیین شده است. ابزار تحقیق شامل مصاحبه نیمه ساختار یافته بود که جهت سنجش روایی آن از ارزیابی قضاوت‌های خبرگان استفاده شده است و برای محاسبه پایایی، از میان مصاحبه‌های انجام گرفته چند مصاحبه به عنوان نمونه انتخاب و هر کدام از آن‌ها در یک فاصله زمانی کوتاه و مشخص دو بار کدگذاری شدند و میزان توافق بین این کدگذاری‌ها مبنای محاسبه پایایی قرار گرفت. با تحلیل محتوای مصاحبه‌ها و استخراج کدها، ابعاد و مولفه‌های ارزیابی کارآیی آموزشی معلمان بر اساس استانداردهای مدیریت کیفیت فراگیر شناسایی شدند. فرایند کدگذاری نظری داده‌ها از طریق نرم‌افزار مکس کیودا نسخه ۲۰۲۰ صورت گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که در پایان فرایند کدگذاری باز ۹۶ مفهوم برجسته‌گذاری شد. در پایان این مرحله، مفاهیم اولیه بررسی، تحلیل و دسته‌بندی شدند تا مقولات فرعی شناسایی شوند. بر این اساس در کدگذاری محوری ۳۲ مقوله فرعی از بین کدهای باز استخراج شدند. در نهایت، مقولات فرعی در هشت اصل مدیریت کیفیت فراگیر شامل تمرکز بر مشتری، تعهد کل کارکنان، سیستم یکپارچه، رویکرد فرآیند محور، بهبود مستمر، تصمیم‌گیری مبتنی بر واقعیت، ارتباط موثر، تفکر استراتژیک-رهبری دسته‌بندی شدند.

نتیجه‌گیری: در نهایت، مدل پیشنهادی ارزیابی کارآیی آموزشی معلمان بر اساس استانداردهای مدیریت کیفیت فراگیر می‌تواند به بهبود کیفیت آموزشی و ارتقاء عملکرد معلمان در سیستم آموزشی کمک کند.

دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۰۱

پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۰۵

انتشار: ۱۴۰۳/۰۹/۲۰

واژگان کلیدی:

کارآیی آموزشی، مدیریت کیفیت فراگیر، ارزیابی کارایی.

استناد مقاله:

محمدعلی کاظم ا، شریفی ا، سعیدیان خوراسگانی ن، جوید کاظم س. (۱۴۰۳). تبیین مدل ارزیابی کارآیی آموزشی معلمان بر اساس استانداردهای مدیریت کیفیت فراگیر. جامعه شناسی آموزش و پرورش، ۱۰ (۳): ۱۴۷-۱۳۶.

<https://doi.org/10.22034/ijes.2024.2047663.1667>

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.23221445.1401.15.1.1.0>

Creative Commons: CC BY 4.0

مقدمه

مدیریت کیفیت فراگیر (TQM) یک فلسفه مدیریت جامع است که در بخش‌های مختلف از جمله آموزش به عنوان ابزاری برای افزایش کیفیت تدریس و کارایی آموزشی مورد توجه قرار گرفته است. مدیریت کیفیت فراگیر که ریشه در تئوری‌های مدیریت صنعتی اوایل قرن بیستم دارد، بر بهبود مستمر، رضایت مشتری و مشارکت کارکنان به عنوان مؤلفه‌های ضروری برای دستیابی به تعالی سازمانی تأکید دارد (Sallis, 2014). در زمینه آموزش، مدیریت کیفیت فراگیر بر ارزیابی و بهبود اثربخشی معلمان از طریق چارچوب‌های ساختاریافته، همسو کردن اهداف سازمانی با نیازهای دانش‌آموز، و ایجاد یک محیط مشارکتی بین معلمان و مدیران متمرکز است (Matorera, 2018). کاربرد اصول مدیریت کیفیت فراگیر در آموزش به دلیل پتانسیل آن برای تغییر شیوه‌های سنتی تدریس و ارزشیابی، و در نتیجه رسیدگی به چالش‌های منحصربه‌فردی که مؤسسات آموزشی با آن مواجه هستند، قابل توجه است. با اجرای استانداردهای مدیریت کیفیت فراگیر، مدارس می‌توانند اثربخشی تدریس را افزایش دهند، رضایت دانش‌آموزان را افزایش دهند و عملکرد کلی نهادی را بهبود بخشند، و مدیریت کیفیت فراگیر را به یک جزء حیاتی از تلاش‌های اصلاحی آموزشی مدرن تبدیل کنند (Jasti et al., 2021). علاوه بر این، تأکید بر تصمیم‌گیری مبتنی بر داده و توسعه حرفه‌ای مستمر، معلمان را تشویق می‌کند تا روش‌های تدریس خود را اصلاح کنند، کارایی آموزشی بهتری داشته باشند و در نهایت به نتایج یادگیری دانش‌آموزان منتفع شوند (Matorera, 2018).

با این حال، پذیرش مدیریت کیفیت فراگیر در آموزش باعث ایجاد بحث‌هایی در مورد سازگاری آن با ویژگی‌های متمایز این بخش در مقایسه با محیط‌های صنعتی شده است. منتقدان استدلال می‌کنند که کاربرد مستقیم اصول مدیریت کیفیت فراگیر، که در ابتدا برای مدیریت کسب‌وکار طراحی شده‌اند، ممکن است به طور کامل به پیچیدگی‌های محیط‌های آموزشی نپردازد و نیاز به رویکردهای متناسب برای تضمین اجرای موفقیت‌آمیز باشد (Stripling et al., 2019). علی‌رغم این نگرانی‌ها، کاوش مداوم در مورد مدیریت کیفیت فراگیر در آموزش، ارتباط و سازگاری آن را در تلاش برای بهبود کیفیت که نیازهای در حال تکامل دانش‌آموزان و جامعه را برآورده می‌کند، برجسته می‌کند.

آموزش و پرورش، اساسی‌ترین و مهمترین نهاد تعلیم و تربیت در هر کشور است و آینده هر کشور، بستگی به کیفیت عملکرد این نهاد دارد. در آموزش و پرورش به دلیل اهداف معنوی و تربیتی، معلمان به منزله مهمترین عوامل اثرگذار در تعلیم و تربیت محسوب می‌شوند (Abdollahpour, 2024). لذا، یکی از مسائل عمده در نهاد آموزش و پرورش با توجه به گستردگی جامعه نیروی انسانی، به ویژه معلمان، کارایی آموزشی آن‌ها است. منظور از کارایی آموزشی معلمان بالا بردن دانش، مهارت‌ها، توانایی‌ها و انگیزه‌های معلمان در مدرسه است و این پیشرفت جز در سایه ارزیابی امکان‌پذیر نیست (Karimi et al., 2020; Vykydal et al., 2020; Sahin et al., 2024; Mohajervatan et al., 2021). ارزیابی کارایی آموزشی، فرآیندی است که مدیران آموزش و پرورش و مدارس به کمک آن رفتارهای کاری معلمان را از طریق سنجش و مقایسه آن‌ها با معیارهای از پیش تنظیم شده، ارزیابی و نتایج را ثبت می‌کنند و آن‌ها را به اطلاع معلمان می‌رسانند (Vykydal et al., 2020). ارزیابی کارایی آموزشی معلمان برای دستیابی به اهدافی مانند: ایجاد انگیزه در معلمان، تشخیص نیازهای آموزشی، ارائه بازخورد مورد نیاز به معلمان، ترفیعات و نقل و انتقالات، کنترل رتبه و تشخیص ضعف‌ها و نارسایی‌های عملکرد آنان انجام می‌شود تا معلمان پس از شروع به کار در مدرسه به منظور دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده در سند تحول بنیادین تعلیم و تربیت و برنامه درسی ملی و نیز پیشرفت عملکرد خویش، از موقعیت و چگونگی عملکرد خود آگاهی یابند (Nazari Ardabili et al., 2024). ارزیابی کارایی آموزشی معلمان در مدرسه از ضروریات بررسی عملکرد شغلی آن‌ها است، اما موضوع بسیار مهم‌تر در ارزیابی کارایی آموزشی، تعیین شاخص‌های مناسب به عنوان مبنای استاندارد برای ارزیابی عملکرد است (Istiqomah et al., 2024).

همانطور که گفته شد، مدیریت کیفیت فراگیر، یکی از الگوهای است که از آن به صورت گسترده، به عنوان ابزار ارزیابی کیفیت استفاده می‌شود. مدیریت کیفیت فراگیر روشی برای اداره یک سازمان است که اساس آن بر کیفیت و مشارکت همه اعضای سازمان استوار است و هدف آن نیل به موفقیت بلندمدت از طریق جلب رضایت مشتری و تامین منافع همه افراد ذی‌نفع است (Menteşoğullari, 2021; McLaughlin & Ruby, 2021; Mahmood et al., 2024). مفاهیم مدیریت کیفیت فراگیر، همانند بخش‌های صنعت، خدمات و بازرگانی برای نظام آموزشی نیز مناسب است. با توجه به نیاز مدارس جهت پاسخ‌گویی به تغییرات اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی، مدیریت کیفیت فراگیر روشی است که می‌تواند این تحول را در آموزش ایجاد کند. اصول مدیریت کیفیت فراگیر می‌تواند در مدارس در سطوح مختلف به کار گرفته شود (Liu et al., 2021; Karimah & Tamin, 2021; Hadijaya et al., 2024; Matorera, 2018). استقرار مدیریت کیفیت فراگیر برای یک سازمان آموزشی مانند مدرسه در چارچوبی معین به مدیران کمک می‌کند تا بتوانند

مراحل اجرایی آن را طی ارزیابی‌های مرحله‌ای و مستمر استقرار دهند (Nasim et al., 2020). علیرغم مزایای مدیریت کیفیت فراگیر، شک و تردید در مورد کاربرد آن در آموزش به دلیل منشأ آن در مدیریت کسب و کار وجود دارد. منتقدان استدلال می‌کنند که چالش‌ها و پویایی‌های منحصربه‌فرد مؤسسات آموزشی به جای جابه‌جایی مستقیم مدل‌های صنعتی، به رویکردهای متناسب نیاز دارند (Liu et al., 2023). با این وجود، همانطور که مؤسسات آموزشی به بررسی چارچوب‌های مدیریت کیفیت فراگیر ادامه می‌دهند، تمرکز بر غلبه بر موانع اجرا و تطبیق اصول برای برآوردن نیازهای خاص محیط‌های آموزشی ادامه دارد. در همین راستا، پژوهش حاضر بدنال پاسخ به این سوال است که چه مدلی می‌توان برای ارزیابی کارایی آموزش معلمان اجتماعی در مرحله متوسطه براساس استانداردهای مدیریت کیفیت فراگیر در استان کربلا ارائه نمود؟

روش‌شناسی

این پژوهش از منظر هدف، کاربردی و بر حسب شیوه گردآوری داده، کیفی است. جامعه مورد مطالعه در این پژوهش شامل کلیه متخصصان و اساتید تعلیم و تربیت دانشگاهی در استان کربلای عراق دارای سه ویژگی (۱- دانش آکادمیک در حوزه کارایی آموزشی، ۲- عضو هیئت علمی دانشگاه و ۳- سابقه انتشار مقاله، کتاب در زمینه کارایی و ارزیابی آموزشی) هستند. انتخاب نمونه‌ها به صورت هدفمند صورت گرفته است و حجم نمونه نیز طبق اصل اشباع نظری در جریان تحقیق تعیین شد. بدین صورت که تا زمانی که داده‌های گردآوری شده ماهیت تکراری نداشت، کار گردآوری داده‌ها ادامه یافت. ولی زمانی که تحلیل داده‌ها حکایت از تکراری بودن داده‌ها داشته باشد، گردآوری آن متوقف شده و به اشباع نظری رسیده است. پس از مصاحبه با هشتمین نمونه اشباع نظری داده‌ها حاصل شد. بدین ترتیب که دیگر گزاره کلامی و مفهوم جدیدی بدست نمی‌آمد اما به جهت اطمینان کامل از اشباع نظری مصاحبه‌ها تا نمونه دهمین ادامه یافت. از روش کدگذاری نظری برای تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه استفاده شده است. در این روش دو رکن اصلی مفاهیم و مقوله‌ها شناسایی می‌شوند که در این تحقیق نیز ابتدا مفاهیم اولیه از اسناد و متن مصاحبه‌ها به وسیله کدگذاری باز استخراج شده است و در مرحله بعدی این مفاهیم در دسته‌های کلی تری بنام مقوله قراز می‌گیرند. کدهای باز و محوری عملیاتی هستند که طی آن داده‌ها تجزیه شده و مفهوم سازی صورت می‌گیرد و این مفاهیم در مرتبه بعدی دسته بندی می‌شود. نتیجه این مرحله، تقطیر و خلاصه کردن انبوه اطلاعات کسب شده از مصاحبه‌ها و اسناد به درون مفاهیم و دسته بندی‌ها است که در این سؤالات مشابه هستند.

جهت سنجش روایی ابزار گردآوری داده‌ها از ارزیابی قضاوت‌های خبرگان استفاده شد. بدین ترتیب که از تعدادی از خبرگان دانشگاهی درخواست شد که در مورد روشن بودن، محتوا و جامع بودن سوالات پروتکل مصاحبه اظهارنظر نمایند. پس از دریافت پیشنهادات و نکات خبرگان و توافق نظر ایشان، الگوی نهایی پژوهش تایید شد. برای محاسبه پایایی باز آزمون از میان مصاحبه‌های انجام گرفته چند مصاحبه به عنوان نمونه انتخاب می‌شود هر کدام از آن‌ها در یک فاصله زمانی کوتاه و مشخص دو بار کدگذاری می‌شود. سپس کدهای مشخص شده در دو فاصله زمانی برای هر کدام از مصاحبه‌ها با هم مقایسه می‌شوند. روش بازآزمایی برای ارزیابی ثبات کدگذاری پژوهشگر به کار می‌رود. در هر کدام از مصاحبه‌ها، کدهایی که در دو فاصله زمانی باهم مشابه هستند با عنوان «توافق» و کدهای غیرمشابه به عنوان «عدم توافق» مشخص می‌شوند.

$$۱۰۰ * \frac{(\text{تعداد توافقات})}{\text{تعداد کل کدها}} = \text{درصد پایایی باز آزمون}$$

برای محاسبه پایایی باز آزمون، از بین مصاحبه‌های انجام گرفته، تعداد ۳ مصاحبه انتخاب شده و هر کدام از آن‌ها دو بار در یک فاصله زمانی ۱۰ روزه توسط پژوهشگر کدگذاری شدند. پایایی باز آزمون مصاحبه‌های انجام گرفته در این پژوهش برابر ۸۳ درصد است. با توجه به اینکه این میزان پایایی بیشتر از ۶۰ درصد است، قابلیت اعتماد کدگذاری مورد تایید است و می‌توان ادعا کرد که میزان پایایی تحلیل مصاحبه کنونی مناسب است.

یافته‌ها

براساس چارچوب کدگذاری، مصاحبه‌های صورت گرفته در مرحله اول کدگذاری شدند و با شناسایی گزاره‌های کلامی، تعداد ۹۶ مفهوم شناسایی شد. در مرحله کدگذاری محوری، با بررسی دوباره مفاهیم، مقولات فرعی شناسایی و دسته‌بندی شدند و در این مرحله تعداد ۳۲ مقوله فرعی از بین ۶۴ کد باز استخراج شد. در مرحله سوم کدگذاری انتخابی، مقولات فرعی شناسایی شده در مرحله کدگذاری محوری در ۸ مقوله اصلی مدیریت کیفیت فراگیر تحلیل و دسته‌بندی شدند. در ادامه نتایج تحلیل مصاحبه‌های صورت گرفته و مفاهیم دسته‌بندی شده حاصل از کدگذاری باز و محوری داده‌ها در جدول ۱ آورده شده است:

جدول ۱. نتایج کدگذاری

مدیریت کیفیت فراگیر	شاخص‌های ارزیابی کارایی توضیح	آموزشی
تمرکز بر مشتری	معلمان باید نیازها، انتظارات و بازخوردهای دانش‌آموزان را به عنوان محور اصلی فعالیت‌های خود قرار دهند. نظرسنجی از دانش‌آموزان در مورد کیفیت تدریس، میزان یادگیری، ارتباط با معلم و محیط کلاس تحلیل نمرات و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان	تمرکز بر دانش‌آموز رضایت دانش‌آموزان
نرخ ارتقاء	این نرخ بیان کننده تعداد دانش‌آموزانی است که یک پایه تحصیلی معین را در سال تحصیلی معین با موفقیت طی کرده و در سال تحصیلی آینده در پایه تحصیلی بالاتر ثبت نام می‌کنند. برای محاسبه آن تعداد قبول شدگان پایه را، که در پایه تحصیلی در سال تحصیلی ثبت نام کرده اند، بر تعداد کل دانش‌آموزان در پایه تحصیلی در سال تحصیلی تقسیم می‌کنند	
نرخ تکرار پایه	این نرخ بیان کننده تعداد دانش‌آموزانی است که در یک پایه تحصیلی معین در سال تحصیلی معین مردود شده اند و در سال تحصیلی آینده مجدداً در همان پایه تحصیلی ثبت نام می‌کنند. برای محاسبه آن تعداد مردودین مشغول به تحصیل را، که در پایه تحصیلی در سال تحصیلی ثبت نام کرده اند، بر تعداد کل دانش‌آموزان در پایه تحصیلی در سال تحصیلی تقسیم می‌کنند.	
میانگین طول سال‌های تحصیل برای هر فارغ التحصیل	این نرخ بیان کننده آن است که برای هر فارغ التحصیل در یک دوره تحصیلی معین، چند دانش‌آموز - سال صرف شده است. در حالت عادی (بدون تکرار پایه و ترک تحصیل برای هر فارغ التحصیل در یک دوره تحصیلی معین، به اندازه طول سال‌های همان دوره تحصیلی صرف خواهد شد (مثلاً در دوره ابتدایی ۶ سال)، اما به دلیل وجود تکرار پایه و ترک تحصیل در هر دوره تحصیلی، این عدد بیش از طول سال‌های دوره تحصیلی معین می‌شود. برای محاسبه این نرخ تعداد فارغ التحصیلان یک دوره تحصیلی معین را در تعداد سال‌هایی که برای فارغ التحصیلی صرف کرده‌اند ضرب کرده و آن‌ها را با یکدیگر جمع می‌کنیم و بر تعداد کل فارغ التحصیلان همان دوره تحصیلی معین، تقسیم می‌کنند	
نرخ ترک تحصیل	این نرخ بیان کننده تعداد دانش‌آموزانی است که در هر یک از پایه‌های تحصیلی، پیش از فارغ التحصیلی، نظام آموزشی را به هر دلیل ترک می‌کنند. برای محاسبه آن تعداد دانش‌آموزانی را که در پایه تحصیلی در سال تحصیلی نظام آموزشی را ترک کرده اند بر تعداد کل دانش‌آموزان در پایه تحصیلی در سال تحصیلی تقسیم می‌کنند.	
ماندگاری (بقاء، نگهداری، نگهداشت) در هر پایه	در هر پایه این نرخ قدرت و توان نظام آموزشی را در بقاء، نگهداشت یا ماندگاری دانش‌آموز در داخل نظام آموزشی نشان می‌دهد. به بیان دیگر نشانه این است که تا چه اندازه یک نظام آموزشی توانایی این را دارد که اجازه ندهد دانش‌آموزان پیش از فارغ التحصیلی نظام آموزشی را ترک کنند. برای محاسبه نرخ ماندگاری در هر پایه ابتدا تعداد تارکان تحصیل در هر پایه تحصیلی را در طی سال‌های تحصیلی مختلف محاسبه می‌کنند، سپس تعداد دانش‌آموزان هر پایه تحصیلی را از تعداد کل تارکان تحصیلی محاسبه شده کسر می‌کنند و نتیجه حاصل را بر تعداد کل ورودی‌های دوره تحصیلی (۱۰۰۰ نفر مفروض) تقسیم می‌کنند تا نرخ ماندگاری آن پایه بدست آید.	
تکمیل (فارغ التحصیلی) دوره	دوره این نرخ بیان کننده آن است که چه درصدی از ثبت نام کنندگان در پایه اول یک دوره تحصیلی معین، به تکمیل و فارغ التحصیلی از همان دوره تحصیلی موفق شده اند. برای محاسبه آن تعداد کل فارغ	

التحصیلان یک دوره تحصیلی معین را بر تعداد کل ورودی‌های همان دوره تحصیلی (۱۰۰۰ نفر مفروض) تقسیم می‌کنند.

تعهد کل کارکنان	میزان رضایت معلمان از شغل خود	رضایت شغلی معلمان تأثیر مستقیمی بر کیفیت آموزش دارد. نسبت کارکنان واجد شرایط علمی و حرفه‌ای به کل کارکنان میانگین سطح تحصیلات کارکنان میانگین سنوات خدمتی کارکنان نسبت کارکنان آموزشی به کل کارکنان میانگین ساعات آموزش‌های ضمن خدمت سالانه کارکنان ضریب اشتغال ظاهری و واقعی کارکنان آموزشی
	میزان مشارکت معلمان در برنامه‌های توسعه حرفه‌ای	مشارکت معلمان در برنامه‌های توسعه حرفه‌ای به ارتقای سطح دانش و مهارت‌های آن‌ها کمک می‌کند.
	میزان گردش نیروی انسانی	نرخ بالای گردش نیروی انسانی نشان‌دهنده مشکلات موجود در محیط کار است که می‌تواند بر کیفیت آموزش تأثیر بگذارد.
سیستم یکپارچه	توسعه برنامه درسی	میزان انطباق اهداف و سرفصل‌های مواد درسی با اهداف دوره‌های تحصیلی میزان تناسب محتوای آموزشی و پرورشی با ویژگی‌ها و نیازهای دانش آموزان میزان تناسب محتوای آموزشی و پرورشی با نیازها و مسائل جامعه میزان تناسب حجم محتوای آموزشی و پرورشی با زمان (ساعات) تعیین شده نسبت کتاب‌های درسی جدید التالیف و بازنگری شده به کل کتاب‌های درسی نسبت دروس دارای رسانه‌های کمک آموزشی به کل دروس تعیین نیازهای آموزشی به طور دقیق و روشن طراحی برنامه مناسب برای برطرف ساختن نیازها اجرای درست برنامه طراحی شده ارزیابی مناسب فرایند آموزش و میزان دستیابی به اهداف آموزش.
رویکرد فرآیند محور	اولویت بندی استانداردهای کلیدی	آموزش کارآمد شامل اولویت بندی استانداردهای ضروری و ابزارهای موثر جمع آوری داده‌ها است. با تمرکز بر مهمترین جنبه‌های آموزش، معلمان می‌توانند فرآیندهای برنامه ریزی و اجرای خود را ساده کنند و در نهایت کارایی تدریس و نتایج دانش آموزان را افزایش دهند. این توانایی برای اولویت بندی نشان دهنده درک عمیق از آنچه برای یادگیری دانش آموزان مفید است.
بهبود مستمر	استفاده از اشکال مکرر و متنوع ارزشیابی	یکی از شاخص‌های کلیدی کارایی تدریس، استفاده از اشکال مکرر و متنوع ارزشیابی است که بازخورد مفیدی را به دانش آموزان ارائه می‌دهد. معلمان موثر ارزیابی‌هایی را اجرا می‌کنند که کمتر شبیه به آزمون هستند و بیشتر شبیه فرصت‌هایی برای تفکر هستند. این رویکرد اجازه می‌دهد تا بازخورد فوری، اغلب در همان دوره کلاس، که می‌تواند درک و مشارکت دانش آموزان را افزایش دهد.
	ردیابی پیشرفت‌ها در نتایج دانش آموز در طول زمان	تدریس کارآمد با اصلاح مداوم درس‌ها، فعالیت‌ها و ارزیابی‌ها مشخص می‌شود. معلمانی که بر اساس داده‌ها و پویایی کلاس درس، تغییرات جزئی و منسجمی در برنامه درسی خود ایجاد می‌کنند، تعهد خود را به بهبود مستمر نشان می‌دهند. این سازگاری برای پاسخگویی به نیازهای منحصر به فرد دانش آموزان و چشم انداز آموزشی در حال تحول ضروری است. اندازه‌گیری اثربخشی تدریس می‌تواند شامل ردیابی پیشرفت‌ها در نتایج دانش آموز در طول زمان باشد، که نشان‌دهنده این است که شیوه‌های تدریس در پاسخ به داده‌های ارزیابی و نیازهای یادگیرنده در حال تکامل هستند.
	نرخ قبولی دانش آموزان در آزمون‌های مختلف	این شاخص نشان می‌دهد که تا چه اندازه دانش آموزان مطالب درسی را فرا گرفته‌اند.
	میزان مشارکت دانش آموزان در کلاس	مشارکت فعال دانش آموزان در کلاس نشان‌دهنده انگیزه و علاقه آن‌ها به یادگیری است. ترویج مشارکت فعال دانش آموزان از طریق بحث‌های تعاملی برای حفظ یک محیط کلاس درس جذاب حیاتی است.

استراتژی‌های مؤثر مدیریت کلاس تضمین می‌کند که همه دانش‌آموزان احساس امنیت و انگیزه برای به اشتراک گذاشتن دیدگاه‌های خود می‌کنند، که به تجربه یادگیری غنی‌تر کمک می‌کند.	رضایت دانش‌آموزان از روش‌های تدریس	استراتژی‌های مؤثر مدیریت کلاس تضمین می‌کند که همه دانش‌آموزان احساس امنیت و انگیزه برای به اشتراک گذاشتن دیدگاه‌های خود می‌کنند، که به تجربه یادگیری غنی‌تر کمک می‌کند.
این شاخص نشان می‌دهد که تا چه اندازه روش‌های تدریس مورد استفاده معلمان با نیازهای یادگیری دانش‌آموزان سازگار است.	مسئولیت‌پذیری فردی	این شاخص به ارزیابی پیشرفت دانش‌آموزان در حوزه‌های مختلف مانند خواندن، نوشتن، ریاضیات و علوم کمک می‌کند.
هر معلم باید مسئولیت بهبود کیفیت کار خود را بر عهده بگیرد.	میزان یادگیری دانش‌آموزان در حوزه‌های مختلف	این شاخص به ارزیابی پیشرفت دانش‌آموزان در حوزه‌های مختلف مانند خواندن، نوشتن، ریاضیات و علوم کمک می‌کند.
روشن کردن اهداف آموزشی یکی دیگر از شاخص‌های مهم، وضوح اهداف یادگیری است. معلمان کارآمد اطمینان حاصل می‌کنند که دانش‌آموزان آنچه را که می‌آموزند و چرا اهمیت دارد، درک می‌کنند. این شفافیت حس هدف و جهت را در کلاس تقویت می‌کند و به دانش‌آموزان اجازه می‌دهد به طور معناداری با مطالب درگیر شوند. تحقیقات نشان می‌دهد که وقتی دانش‌آموزان در مورد اهداف یادگیری خود شفاف هستند، عملکرد تحصیلی آن‌ها بهبود می‌یابد. هنگامی که دانش‌آموزان از اهداف یادگیری خود آگاه باشند، احتمال بیشتری دارد که به طور فعال در فرآیند یادگیری شرکت کنند و تجربه کلی آموزشی خود را افزایش دهند.	تصمیم‌گیری مبتنی بر وضوح اهداف یادگیری واقعیت	روشن کردن اهداف آموزشی یکی دیگر از شاخص‌های مهم، وضوح اهداف یادگیری است. معلمان کارآمد اطمینان حاصل می‌کنند که دانش‌آموزان آنچه را که می‌آموزند و چرا اهمیت دارد، درک می‌کنند. این شفافیت حس هدف و جهت را در کلاس تقویت می‌کند و به دانش‌آموزان اجازه می‌دهد به طور معناداری با مطالب درگیر شوند. تحقیقات نشان می‌دهد که وقتی دانش‌آموزان در مورد اهداف یادگیری خود شفاف هستند، عملکرد تحصیلی آن‌ها بهبود می‌یابد. هنگامی که دانش‌آموزان از اهداف یادگیری خود آگاه باشند، احتمال بیشتری دارد که به طور فعال در فرآیند یادگیری شرکت کنند و تجربه کلی آموزشی خود را افزایش دهند.
معلمان کارآمد همچنین برای اطلاع از شیوه‌های آموزشی خود بر داده‌های "خوب" تکیه می‌کنند. این شامل ترکیب معیارهای مختلف عملکرد معلم، مانند دستاوردهای پیشرفت دانش‌آموز، مشاهدات کلاس درس، و نظرسنجی از دانش‌آموزان است. تحقیقات نشان داده است که چنین رویکرد جامعی برای ارزشیابی، قدرت پیش‌بینی و قابلیت اطمینان ارزشیابی تدریس را افزایش می‌دهد و منجر به تصمیم‌گیری آگاهانه‌تر در محیط‌های آموزشی می‌شود.	دستاوردهای پیشرفت دانش‌آموز نظرسنجی از دانش‌آموزان مشاهدات کلاس درس	معلمان کارآمد همچنین برای اطلاع از شیوه‌های آموزشی خود بر داده‌های "خوب" تکیه می‌کنند. این شامل ترکیب معیارهای مختلف عملکرد معلم، مانند دستاوردهای پیشرفت دانش‌آموز، مشاهدات کلاس درس، و نظرسنجی از دانش‌آموزان است. تحقیقات نشان داده است که چنین رویکرد جامعی برای ارزشیابی، قدرت پیش‌بینی و قابلیت اطمینان ارزشیابی تدریس را افزایش می‌دهد و منجر به تصمیم‌گیری آگاهانه‌تر در محیط‌های آموزشی می‌شود.
ادغام فعالیت‌های یادگیری مشارکتی نشان‌دهنده دیگری از کارایی تدریس است. وقتی معلمان فرصت‌هایی را برای بازخورد و همکاری همسالان طراحی می‌کنند، آن‌ها دانش‌آموزان را قادر می‌سازند تا نقش فعالی در یادگیری خود داشته باشند. این می‌تواند شامل استفاده از ساقه‌های جملات ساختاریافته برای هدایت بازخورد همسالان باشد که به دانش‌آموزان کمک می‌کند تفکر انتقادی و مهارت‌های ارتباطی را توسعه دهند.	ارتباط مؤثر	ادغام فعالیت‌های یادگیری مشارکتی نشان‌دهنده دیگری از کارایی تدریس است. وقتی معلمان فرصت‌هایی را برای بازخورد و همکاری همسالان طراحی می‌کنند، آن‌ها دانش‌آموزان را قادر می‌سازند تا نقش فعالی در یادگیری خود داشته باشند. این می‌تواند شامل استفاده از ساقه‌های جملات ساختاریافته برای هدایت بازخورد همسالان باشد که به دانش‌آموزان کمک می‌کند تفکر انتقادی و مهارت‌های ارتباطی را توسعه دهند.
منظور از ارزیابی رفتار سازمانی در فرایند نظام آموزشی، نمایان ساختن عمل نظارت در جریان فعالیت‌های آموزشی است. از اینرو دفعات، طول مدت و هدف از انجام هرگونه عملی که به عنوان نظارت یا مشاوره در مدارس انجام می‌شود باید ارزیابی شود.	رفتار سازمانی	منظور از ارزیابی رفتار سازمانی در فرایند نظام آموزشی، نمایان ساختن عمل نظارت در جریان فعالیت‌های آموزشی است. از اینرو دفعات، طول مدت و هدف از انجام هرگونه عملی که به عنوان نظارت یا مشاوره در مدارس انجام می‌شود باید ارزیابی شود.
وظایف مدیریتی (شامل تماس با والدین و جامعه محلی و امور مربوط به حضور و غیاب)؛ وظایف مربوط به تدریس (شامل تدریس برای کل کلاس، مشاوره در گروه‌های کوچک، و مشاوره انفرادی) و وظایف نظارت و ارزیابی	رفتار معلم	وظایف مدیریتی (شامل تماس با والدین و جامعه محلی و امور مربوط به حضور و غیاب)؛ وظایف مربوط به تدریس (شامل تدریس برای کل کلاس، مشاوره در گروه‌های کوچک، و مشاوره انفرادی) و وظایف نظارت و ارزیابی
برای نیل به هدفهای آموزشی، یادگیرنده به تنهایی یا در گروه چند نفری و نیز در کلاس به استفاده از منابع آموزشی و مواد درسی می‌پردازد. اینکه چه میزان از وقت یادگیرنده به تنهایی یا در گروه چند نفری و نیز در کلاس صرف می‌شود در ارزیابی مطلوبیت رفتار یادگیرنده مورد نظر قرار می‌گیرد.	رفتار یادگیرنده	برای نیل به هدفهای آموزشی، یادگیرنده به تنهایی یا در گروه چند نفری و نیز در کلاس به استفاده از منابع آموزشی و مواد درسی می‌پردازد. اینکه چه میزان از وقت یادگیرنده به تنهایی یا در گروه چند نفری و نیز در کلاس صرف می‌شود در ارزیابی مطلوبیت رفتار یادگیرنده مورد نظر قرار می‌گیرد.
میزان هماهنگی و انطباق برنامه‌ها و فعالیت‌های مدیران با خط مشی‌ها و سیاست‌های کلان	مدیریت	میزان هماهنگی و انطباق برنامه‌ها و فعالیت‌های مدیران با خط مشی‌ها و سیاست‌های کلان
میزان پایبندی به ضوابط مربوط به شرایط احراز مدیران در انتخاب و انتصاب آنان	مدیریت	میزان پایبندی به ضوابط مربوط به شرایط احراز مدیران در انتخاب و انتصاب آنان
میزان موفقیت مدیران در ایجاد زمینه بروز خلاقیت و نوآوری در کارکنان	مدیریت	میزان موفقیت مدیران در ایجاد زمینه بروز خلاقیت و نوآوری در کارکنان
میزان رضایت دانش‌آموزان، اولیاء و مراجعان از مدیران	مدیریت	میزان رضایت دانش‌آموزان، اولیاء و مراجعان از مدیران
میزان موفقیت مدیران در نظارت و ارزشیابی مؤثر و مستمر عملکرد کارکنان	مدیریت	میزان موفقیت مدیران در نظارت و ارزشیابی مؤثر و مستمر عملکرد کارکنان
میزان پاسخگویی مدیران به مخاطبان	مدیریت	میزان پاسخگویی مدیران به مخاطبان
میزان انطباق امور اجرایی با قوانین، مقررات و دستورالعمل‌ها	مدیریت	میزان انطباق امور اجرایی با قوانین، مقررات و دستورالعمل‌ها
میزان حاکمیت روابط انسانی در محیط‌های اداری و آموزشی	مدیریت	میزان حاکمیت روابط انسانی در محیط‌های اداری و آموزشی

برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی و پرورشی	میزان انطباق برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی و پرورشی با اهداف دوره‌های تحصیلی
	میزان اهتمام مدیریت به آموزش و توسعه معارف قرآنی
	میزان اهتمام مدیریت به رفع آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان
	میزان استفاده معلمان از فناوری اطلاعات، ابزارها و روش‌های متناسب در فرآیند یاددهی - یادگیری
	میزان اهتمام مدیریت مدارس به برگزاری نماز جماعت و مراسم مذهبی و صبحگاهی
	میزان پاسخگویی کتابخانه‌های مدارس به نیازهای واقعی دانش‌آموزان
	درصد دانش‌آموزان استفاده‌کننده از خدمات مشاوره‌ای و روان‌شناختی
	میزان اهتمام مدارس به تامین سلامت جسمی و بهداشت روانی دانش‌آموزان
	میزان مشارکت صاحب‌نظران، کارکنان، اولیاء و دانش‌آموزان در طراحی و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌ها

بحث و نتیجه‌گیری

مدیریت کیفیت فراگیر، رویکرد مدیریت جامعی است که به دنبال بهبود فرآیندهای سازمانی، محصولات و خدمات از طریق بهبود مستمر، رضایت مشتری و مشارکت کارکنان است. در زمینه ارزیابی کارایی آموزشی معلمان، استانداردهای مدیریت کیفیت فراگیر چارچوبی ساختاریافته برای ارزیابی و افزایش کیفیت تدریس در موسسات آموزشی ارائه می‌کند.

تحقیقات نشان می‌دهد که ارزشیابی معلمان مؤثر برای شناسایی نقاط قوت و ضعف در شیوه‌های تدریس حیاتی است. چنین ارزیابی‌هایی می‌تواند منجر به بهبود مهارت‌های آموزشی و درک بیشتر نیازها، زمینه‌ها و سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان شود (Hallinger et al., 2014). با استفاده از چندین معیار برای ارزیابی معلمان، از جمله رشد دانش‌آموز و بازخورد، مدارس می‌توانند درک جامع‌تری از اثربخشی تدریس ایجاد کنند. این رویکرد چند وجهی با اصول مدیریت کیفیت فراگیر، که از تصمیم‌گیری مبتنی بر داده و بهبود مستمر فرآیندها حمایت می‌کند، همسو می‌باشد. مطالعه حاضر به تبیین مدل ارزیابی کارایی آموزشی بر اساس استانداردهای مدیریت کیفیت فراگیر پرداخته است. بدین صورت دسته‌بندی شاخص‌های ارزیابی کارایی آموزشی بر اساس اصول هشت گانه مدیریت کیفیت فراگیر صورت گرفت. اولین اصل مدیریت کیفیت فراگیر، تمرکز بر مشتری است. این اصل شامل شاخص‌های تمرکز بر دانش‌آموز، رضایت دانش‌آموزان، نرخ ارتقاء، نرخ تکرار پایه، میانگین طول سال‌های تحصیل برای هر فارغ‌التحصیل، نرخ ترک تحصیل، ماندگاری (بقاء، نگهداری، نگهداشت) در هر پایه، تکمیل (فارغ‌التحصیلی) دوره بوده است. دومین اصل مدیریت کیفیت فراگیر، تعهد کل کارکنان است. این اصل شامل شاخص‌های میزان رضایت معلمان از شغل خود، نیروی انسانی، میزان مشارکت معلمان در برنامه‌های توسعه حرفه‌ای، میزان گردش نیروی انسانی بوده است. سومین اصل مدیریت کیفیت فراگیر، سیستم یکپارچه است. این اصل شامل شاخص‌های توسعه برنامه درسی و خدمات مناسب بوده است. چهارمین اصل مدیریت کیفیت فراگیر، رویکرد فرآیند محور است. این اصل شامل شاخص اولویت بندی استانداردهای کلیدی بود. پنجمین اصل مدیریت کیفیت فراگیر، بهبود مستمر است. این اصل شامل شاخص‌های استفاده از اشکال مکرر و متنوع ارزشیابی، ردیابی پیشرفت‌ها در نتایج دانش‌آموز در طول زمان، نرخ قبولی دانش‌آموزان در آزمون‌های مختلف، میزان مشارکت دانش‌آموزان در کلاس، رضایت دانش‌آموزان از روش‌های تدریس، مسئولیت‌پذیری فردی، میزان یادگیری دانش‌آموزان در حوزه‌های مختلف بوده است. ششمین اصل مدیریت کیفیت فراگیر، تصمیم‌گیری مبتنی بر واقعیت است. این اصل شامل شاخص‌های وضوح اهداف یادگیری، دستاوردهای پیشرفت دانش‌آموز، نظرسنجی از دانش‌آموزان، مشاهدات کلاس درس بوده است. هفتمین اصل مدیریت کیفیت فراگیر، ارتباط مؤثر است. این اصل شامل شاخص‌های ادغام فعالیت‌های یادگیری مشارکتی، رفتار سازمانی، رفتار معلم، رفتار یادگیرنده بوده است. هشتمین اصل مدیریت کیفیت فراگیر، تفکر استراتژیک - رهبری است. این اصل شامل شاخص‌های مدیریت و برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی و پرورشی بوده است. ادبیات اخیر از نقش مدیریت کیفیت فراگیر در بهبود کارایی آموزشی و عملکرد معلمان حمایت می‌کند. به عنوان مثال، یک مطالعه نشان داد که مدیریت کیفیت فراگیر به طور قابل توجهی بر عملکرد مدارس از طریق بهبود رضایت شغلی و جو مدرسه تأثیر می‌گذارد و نشان‌دهنده رابطه مستقیم بین شیوه‌های مدیریت کیفیت فراگیر و نتایج آموزشی است (Mahmood et al., 2024). مطالعه دیگری بر اهمیت مدیریت کیفیت فراگیر در ایجاد یک محیط کار حمایتی که به خودکارآمدی و عملکرد معلمان کمک می‌کند، تأکید می‌کند و پیشنهاد می‌کند که اجرای مدیریت کیفیت فراگیر می‌تواند به نتایج آموزشی بهتری منجر شود (Istiqomah et al., 2024). علاوه بر این، مدیریت کیفیت فراگیر به عنوان یک رویکرد کلیدی برای بهبود مستمر در مؤسسات آموزشی

شناخته می‌شود که بر ادغام تمام عملکردها و فرایندها برای دستیابی به آموزش با کیفیت تأکید دارد (Hadijaya et al., 2024). برعکس، برخی از مطالعات به محدودیت‌های کاربرد مدیریت کیفیت فراگیر در آموزش اشاره می‌کنند. به عنوان مثال، چالش‌هایی مانند زیرساخت‌های ناکافی و آموزش ناکافی معلمان می‌تواند مانع از اجرای مؤثر اصول مدیریت کیفیت فراگیر شود و منجر به نتایج آموزشی نامطلوب گردد (Mahmood & Noreen, 2021). علاوه بر این، مسائلی مانند روش‌های تدریس سنتی و کمبود توسعه حرفه‌ای به عنوان موانع دستیابی به بهبودهای کیفیت مورد نظر از طریق مدیریت کیفیت فراگیر ذکر شده است (Khalifa et al., 2021).

این یافته‌ها نشان می‌دهد که در حالیکه مدیریت کیفیت فراگیر می‌تواند مزایای بالقوه‌ای داشته باشد، اما اثربخشی آن می‌تواند به دلیل چالش‌های سیستمی در مؤسسات آموزشی تحت تأثیر قرار گیرد. بر همین اساس پیشنهاد می‌شود مدیران مدارس در راستای ارزیابی کارایی آموزشی به بکارگیری رویکردهای زیر پردازند. این استراتژی‌ها می‌توانند ارزیابی کارایی آموزشی را بهبود بخشند در حالیکه اطمینان حاصل می‌کنند که استانداردهای مدیریت کیفیت فراگیر برآورده می‌شوند.

- پذیرش مدل‌های ارزیابی جامع: از مدل‌هایی مانند مدل سیپ (زمینه، ورودی، فرآیند، محصول) برای ارزیابی حوزه‌های مختلف آموزش فراگیر استفاده کنید. این رویکرد به ذینفعان این امکان را می‌دهد که کیفیت آموزشی را در سطوح مختلف ارزیابی کرده و اطمینان حاصل کنند که شیوه‌های فراگیر به‌طور مؤثر اجرا می‌شوند.
- اجرای ارزیابی مبتنی بر شایستگی: از روش‌های ارزیابی سنتی به ارزیابی‌های مبتنی بر شایستگی تغییر مسیر دهید که بر کاربرد دانش و مهارت‌ها تمرکز دارد. این شامل استفاده از سیستم‌های خودکار برای ارزیابی شایستگی‌های حرفه‌ای است که می‌تواند کیفیت نتایج آموزشی را بهبود بخشد.
- استفاده از رویکردهای مبتنی بر داده: یک رویکرد مبتنی بر داده برای ارزیابی برنامه‌های آموزشی توسعه دهید که بر شاخص‌های کلیدی تمرکز دارد که کیفیت و اثربخشی پیشنهادات آموزشی را منعکس می‌کند. این روش امکان مدیریت عینی و بهبود مستمر برنامه‌های آموزشی را فراهم می‌کند.
- درگیر کردن ذینفعان: والدین، معلمان و دانش‌آموزان را در فرآیند ارزیابی درگیر کنید تا دیدگاه‌های متنوعی درباره کیفیت آموزش فراگیر جمع‌آوری شود. این درگیری می‌تواند به شناسایی زمینه‌های بهبود کمک کرده و محیط آموزشی حمایتی را تقویت کند.

تشکر و قدرانی

بدین وسیله پژوهشگران از شرکت کنندگان در پژوهش به دلیل مشارکت فعال در پژوهش و از مسئولان آن‌ها به دلیل موافقت جهت انجام پژوهش و انجام پرسشنامه تقدیر و تشکر می‌شود.

References

- Abdollahpour, M. A. (2024). Psychometric Properties of the Short Character Strength Measure (SCSM) among Iranian Teachers. *Sociology of Education*, 10(1), 377-389. [DOI]
- Hadijaya, Y., Fahada, N., Iman, M., Irwansyah, I., & Nasution, R. H. (2024). Penerapan sistem manajemen pendidikan berbasis total quality management (tqm) di lembaga pendidikan. *Atthijflah: Journal of Early Childhood Islamic Education*, 11(1), 95-92. [DOI]
- Hallinger, P., Heck, R. H., & Murphy, J. (2014). Teacher evaluation and school improvement: An analysis of the evidence. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, 26, 5-28. [DOI]
- Istiqomah, A. D., Pratiwi, D., & Kholiq, A. (2024). Exploring the influence of work commitment and total quality management (tqm) on teacher performance: The mediating role of self-efficacy. *Improvement: Jurnal Ilmiah untuk Peningkatan Mutu Manajemen Pendidikan*. [DOI]
- Jasti, N. V. K., Venkateswaran, V., Kota, S., & Sangwan, K. S. (2021). A literature review on total quality management (models, frameworks, and tools and techniques) in higher education. *The TQM Journal*, 34(5), 1298-1319. [DOI]
- Karimah, U., & Tamin, S. (2021). Total Quality Management (TQM) and Basic Education: Its Application to Islamic Education in Muhammadiyah Elementary Schools. *Jurnal Pendidikan Agama Islam*, 20(2), 215-232. [DOI]
- Karimi, A., Gholtash, A., & Machinchi, A. A. (2023). Develop and validate a model for teaching metacognitive skills based on quantum thinking to student-teachers. *Sociology of Education*, 9(1), 359-370. [DOI]
- Khalifa, O. M., Rifai, M. A., Mahdi, S. M. A., & Gabriel, M. M. (2021). mechanisms for evaluating the total quality management of the basic education stage in light of egypt's 2030 strategy. *Journal of Environmental Science*, 50(5), 297-326. [DOI]
- Liu, H. C., Liu, R., Gu, X., & Yang, M. (2023). From total quality management to Quality 4.0: A systematic literature review and future research agenda. *Frontiers of Engineering Management*, 10(2), 191-205. [DOI]
- Mahmood, M., & Noreen, S. (2021). Implementation of total quality management in higher education: An evaluation of the results achieved by the public and private universities. *Pakistan Journal of Educational Research*, 4(4). [DOI]
- Mahmood, W., Ismail, S. N., & Omar, M. N. (2024). Mediating role of school climate and job satisfaction in total quality management and school performance. *Malaysian Journal of Learning and Instruction*, 21(2), 117-146. [DOI]
- Matorera, D. (2018). Quality management systems in education. In *Quality management systems. A selective presentation of case-studies showcasing its evolution* (pp. 21-46). [DOI]
- McLaughlin, C., & Ruby, A. (2021). *Implementing educational reform: cases and challenges*. Cambridge University Press. [DOI]
- Menteşoğulları, E. (2023). Total Quality Management in Education: A Strategic Approach for Continuous Improvement and Success. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(29), 184-198. [DOI]
- Mohajervatan, M., Shahvarani Semnani, A., & Ebrahimi Bagha, D. (2021). Presenting a Model of Developing the Attitudinal Skills of Secondary School Mathematics Teachers. *Sociology of Education*, 6(2), 278-287. [DOI]
- Nasim, K., Sikander, A., & Tian, X. (2020). Twenty years of research on total quality management in Higher Education: A systematic literature review. *Higher Education Quarterly*, 74(1), 75-97. [DOI]
- Nazari Ardabili, S. Z., Benisi, P., & Vatankhah, H. (2024). Designing the Maturity Management Model of Educational Technology in Iranian Schools. *Sociology of Education*, 10(1), 314-326. [DOI]
- Şahin, A., Soylu, D., & Jafari, M. (2024). Professional Development Needs of Teachers in Rural Schools [Research Article]. *Iranian Journal of Educational Sociology*, 7(1), 219-225. [DOI]
- Sallis, E. (2014). *Total quality management in education*. Routledge. [DOI]
- Stripling, C. T., Estepp, C. M., & McClanahan, R. (2019). Measuring teaching effectiveness. *NACTA Journal*, 64, 338-352. [DOI]
- Vykydal, D., Foltá, M., & Nenadál, J. (2020). A Study of Quality Assessment in Higher Education within the Context of Sustainable Development: A Case Study from Czech Republic. *Sustainability*, 12(11), 4769. [DOI]